

Rutiner för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning

1 Bakgrund

1.1 Kontinuerlig uppföljning och återkommande granskningar

Utbildning och forskning ska genomgå kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning i enlighet med Linköpings universitets (LiU:s) Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning och forskning. LiU:s policy tar sin utgångspunkt i de bedömningsgrunder som Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har identifierat som centrala för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning i Sverige.¹ Fakulteterna och området Utbildningsvetenskap² ansvarar enligt LiU:s arbetsordning för att utbildning och forskning håller hög kvalitet. Dekanen på respektive fakultet ansvarar för att all utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt forskning kvalitetssäkras i enlighet med policyn. Dessa rutiner beskriver närmare på vilket sätt som kontinuerlig uppföljning och återkommande granskning av forskning ska ske vid LiU.

2 Rutiner för kontinuerlig uppföljning av forskning

2.1 Verksamhetsdialoger

Fakultetsledningen ska minst vartannat år genomföra uppföljning av forskning genom dialoger. Uppföljningen ska planeras löpande under åren. Där så anses lämpligt kan flera forskningsmiljöer sammanföras i gemensamma dialoger. Dialog kan genomföras i ett sammanhang, där utbildning på forskarnivå och forskning följs upp samlat, eller uppdelat vid olika dialoger. Dekanen ska i samråd med prefekten avgöra vilka funktioner som ska delta vid dialogen; exempelvis forskningsledare, prefekt eller proprefekt och controller.

¹ Vägledning för granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete – avseende utbildning och forskning. Utgiven av Universitetskanslersämbetet 2023, reviderad 2025, (dnr 412-00398-23).

² Med fakultet avses i dessa rutiner samtliga fakulteter samt området Utbildningsvetenskap.

Syftet med dialogerna är att fokusera på grundläggande förutsättningar för att kunna bedriva forskning med hög kvalitet och följa upp forskningens genomförande och resultat. Företrädare för forskningsmiljön ska före dialogen lämna in en beskrivning av sin verksamhet enligt direktiv från respektive fakultet där så är aktuellt. Fakultetsledningen kan också ta fram erforderliga underlag. Handlingsplaner från den återkommande granskningen ska följas upp vid denna dialog. Det tematiska innehållet för dialogerna kan variera över åren men ska alltid innehålla följande:

- En redogörelse för ekonomiska förutsättningar, anslag och bidrag för att bedriva forskning.
- Verksamhets- och kompetensprofiler med relevans för forskning.
- En redogörelse för forskningens resultat uttryckt som publiceringar och nyttiggörande.
- En beskrivning av nuläge, aktiviteter och framtida verksamhet (styrkor och utmaningar) med fokus på forskningens utveckling och förnyelse.
- Ett underlag med gemensamma indikatorer som tagits fram av Universitetsbiblioteket och Planerings- och ekonomiavdelningen.³ Fakulteten kan utöver detta välja att ta fram ytterligare underlag inför dialogerna.
- En dokumenterad uppföljning av föregående dialog och dokumenterad uppföljning av handlingsplanen från den återkommande granskningen.

Fakultetsledningen ska ansvara för dokumentation från dessa dialoger och de ska delges de som närvarat vid dialogen. Syftet med dokumentationen är att skapa en tydlighet kring övergripande slutsatser, åtgärder eller specifika observandum som ska följas upp vid nästa dialog. Vid behov kan fakultetsledningen genomföra ytterligare dialoger för uppföljning av forskning.

2.2 Kontinuerlig uppföljning i fakultetsstyrelse och rektors ledningsråd

Dekanerna ska summera vad som framkommit vid årets uppföljning av forskning och lyfta styrkor och utmaningar samt frågor som behöver hanteras på LiU-övergripande nivå. Detta ska presenteras vid ett möte med respektive fakultetsstyrelse innan det tas vidare till rektors ledningsråd som vid minst ett möte per år diskuterar kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning. Vid detta möte i rektors ledningsråd kan även andra funktioner komma att delta. Hantering av eventuella åtgärder beslutas av rektor i särskild ordning.

³ De gemensamma indikatorerna som avses tas fram med hjälp av LiU:s BI-verktyg för dataanalys och statistik (Qlik Sense). Det kan t. ex. vara institutionsaggregerat material som till rektors institutionsdialoger gällande ekonomi, personalstatistik och publiceringsanalys eller annat bibliometriskt underlag som ligger till grund för fakulteternas resursfördelning samt applikationerna som användes till LiRE25. Framtagning sker i samarbete mellan fakultet och Planerings- och ekonomiavdelningen.

Rektor kan i samråd med dekanerna välja ett tematiskt innehåll, utöver vad som anges under avsnitt 2.1, som ska belysas under dialogerna.

3 Rutiner för återkommande granskning av forskning

3.1 Intervall för återkommande granskning av forskning

Den återkommande granskningen ska vid LiU genomföras vart sjätte till åttonde år. En eventuell inriktningen på denna granskning samt mer detaljerade former för genomförandet beslutas av rektor.

3.2 Självvärderingar ska upprättas

Inför den återkommande granskningen ska varje forskningsmiljö skriva en självvärdering. Självvärderingen ska skrivas enligt en fastställd mall som belyser forskningens förutsättningar, genomförande och resultat samt den inriktning som rektor beslutat. Administrativa stödfunktioner bör vara behjälpliga med efterfrågade underlag.

För varje forskningsmiljö ska uppgifter tas fram som fungerar som underlag för självvärderingen vilka bland annat beskriver kompetensprofiler, publiceringsmönster, ekonomiska förutsättningar i form av anslag och bidrag samt övriga data som relaterar till samverkan och forskningens genomslag. Universitetsbiblioteket och Planerings- och ekonomiavdelningen har ansvar för att ta fram dessa uppgifter.

3.3 Granskningsprocess

3.3.1 Kollegial granskning

Fakultetsledningen ska i dialog med företrädare för respektive forskningsmiljö utse en bedömargrupp bestående av minst tre experter inom aktuellt forskningsämne. Vid sammansättningen av bedömargruppen ska det eftersträvas att det finns deltagare av olika kön. Internationella bedömare ska vara i majoritet där så är möjligt.

3.3.2 Dialog och granskningsrapport

Bedömargrupperna ska föra dialog med forskningsmiljöerna om självvärderingens innehåll. Vid dialogen ska såväl styrkor som utvecklingsområden för forskningsmiljön lyftas och diskuteras. Detta ska mynna ut i en skriftlig granskningsrapport i vilken bedömningen av nuläget samt rekommendationer avseende framtida kvalitetsarbete ska framgå.

3.4 Beslut om och uppföljning av åtgärder

Utvecklingsområden i bedömningen ska utgöra grund för en handlingsplan i vilken det ska anges vad som ska vidtas samt vid vilken tidpunkt olika insatser ska vara

genomförda. Därtill ska det anges vilken funktion som ansvarar för genomförandet. Åtgärderna ska följas upp vid den kontinuerliga uppföljningen.

Vilka åtgärder som ska vidtas beslutas av respektive dekan.

3.5 Slutrapport

Den återkommande granskningen ska resultera i en slutrapport som utgörs av en sammanställning och analys av det som framkommit i dataunderlag, självvärdering och granskarnas rapporter på aggregerad nivå. Ansvarig för framtagande av slutrapporten är den person som rektor utser. Slutrapporten och institutionernas summering av vad som framkommit i de beslutade handlingsplanerna ska utgöra underlag för diskussion och analys i rektors ledningsråd. Även andra funktioner kan komma att delta när slutrapporten och handlingsplanerna diskuteras. Syftet är att identifiera eventuella åtgärder som behöver hanteras på LiU-övergripande nivå. Om så anses nödvändigt kan rektor besluta om LiU-övergripande åtgärder för att stärka förutsättningarna att bedriva forskning av hög kvalitet och universitetsdirektören kan besluta om utvecklingsarbete kring den stödstruktur som omger forskningen vid LiU. Uppföljning av dessa beslut om LiU-övergripande åtgärder ska göras i LiU:s verksamhetsplan.

3.6 Dokumentation, rapportering och publicering

Samtliga handlingar för ett granskningsobjekt – självvärderingen, bedömargruppens yttrande samt den fastställda handlingsplanen – ska diarieföras. En lista över samtliga granskningsobjekt ska publiceras på LiU:s externa webbsidor av Forsknings- och innovationsstödsavdelningen. Även slutrapporten ska presenteras på LiU:s externa webbsidor.

Företrädare för forskningsmiljön ser till att information om förbättringsarbete sker till berörda forskare, lärare, handledare och doktorander. Vid LiU finns även en kommunikationsplan som är vägledande för hur arbetet med informationsspridning till relevanta intressenter ska tillgodoses. Vidare sammanfattas i LiU:s årsredovisning genomfört kvalitetsarbete under året.

Inför återkommande granskning av forskning bör rektors ledningsråd ta ställning granskningens genomförande, mallar och rutiner.

4 Ikraftträdande

Dessa rutiner träder i kraft den 1 november 2025.